УДК 338.486

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

Юлія Глівінська,
кандидат економічних наук, доцент
Київський національний лінгвістичний університет (Україна)

Індустрія гостинності є відносно новою галуззю в національній економіці, оскільки лише нещодавно було усвідомлено, що підприємства з різних сфер бізнесу, які на перший погляд не пов'язані між собою, взаємодіючи, створюють однорідний сектор, здатний забезпечити значний внесок у ВВП і суттєво впливати на соціально-економічний розвиток країни та її регіонів. Сьогодні індустрія гостинності є самостійною складовою національної економіки, яку утворюють суб'єкти господарювання, діяльність яких орієнтована на задоволення потреб споживачів у туризмі, відпочинку, проживанні, харчуванні та розвагах.

Аналіз сучасних реалій, що виникли після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, показує, що війна не лише змінила європейську безпеку, а й порушила багато економічних принципів, які були основою міжнародної співпраці та розвитку. Економіка, що базувалася на взаємному процвітанні, на жаль, виявилася вразливою перед агресією та політичними конфліктами.

Нині спостерігаємо формування нових економічних відносин, орієнтованих на безпеку, а також необхідність адаптації різних галузей, зокрема індустрії гостинності, до умов невизначеності. Потреба у нових моделях і стратегіях стає очевидною: туризм та гостинність, наприклад, мають переглядати свої бізнес-моделі, адаптуватися до нових безпекових вимог, розвивати інновації для збереження стабільності та залучення туристів навіть у складних умовах.

Індустрія гостинності відіграє важливу роль в економіці України, сприяючи створенню робочих місць, залученню іноземних інвестицій та розвитку регіонів. Однак, галузь стикається з численними викликами, які вимагають розробки та реалізації ефективних стратегічних напрямків розвитку.

Щоб індустрія гостинності могла адаптуватися до нових економічних реалій, зокрема в умовах невизначеності та зростання безпекових ризиків, важливо вжити низку стратегічних кроків:

1. Підвищення рівня безпеки. Індустрії потрібно ввести нові стандарти безпеки, а саме: *фізична безпека* – забезпечення безпеки гостей та персоналу шляхом встановлення сучасних систем відеоспостереження, контролю доступу, охоронних сигналізацій та регулярного моніторингу території. Важливим

елементом є також тренування персоналу для реагування на надзвичайні ситуації; *кібербезпека* – враховуючи високий рівень цифровізації в індустрії гостинності, захист персональних даних гостей і фінансових транзакцій стає пріоритетом. Важливо впроваджувати надійні системи шифрування, регулярні оновлення програмного забезпечення та навчання персоналу правилам кібербезпеки***;*** *здоров'я та гігієна* – в умовах пандемії та інших глобальних загроз особлива увага приділяється гігієнічним стандартам, регулярному прибиранню, забезпеченню чистоти та дезінфекції в номерах, ресторанах і громадських місцях. Це також включає впровадження заходів для запобігання поширенню інфекцій; *психологічна безпека* – забезпечення комфортного і безпечного середовища для гостей, де вони почуваються в безпеці та зможуть насолоджуватися відпочинком без переживань; ***н****авчання персоналу* – регулярне проведення тренінгів для співробітників щодо забезпечення безпеки, включаючи процедури евакуації, медичну допомогу, а також навички вирішення конфліктних ситуацій; ***с****трахування та юридичний захист* – введення системи страхування для захисту від можливих непередбачених ситуацій і юридичної відповідальності за безпеку гостей.

2. Адаптація бізнес-моделей. Гостинні підприємства повинні переглянути свої фінансові моделі та операційні стратегії, шукаючи нові способи забезпечення стабільності, зокрема через диверсифікацію послуг та підвищення гнучкості в реагуванні на змінювані обставини (готелі та інші гостинні підприємства повинні бути здатними швидко адаптувати свої ціни до змін на ринку. Це може включати впровадження гнучких тарифів, акцій та знижок залежно від сезону, подій або поточного попиту) [1].

3. Інновації та цифровізація. Швидка адаптація до нових технологій та автоматизація процесів можуть значно підвищити ефективність бізнесу, дозволяючи скоротити витрати та підвищити зручність для клієнтів. Це може включати в себе інтеграцію онлайн-сервісів для бронювання, цифрових платежів, використання смарт-готелів**.** Наприклад, у готелях стають популярними «розумні» технології, що дозволяють автоматизувати процеси в номерах – від налаштування температури до управління освітленням, що може бути зроблено через мобільний телефон або голосові команди. Це не лише покращує комфорт гостей, але й допомагає знизити енергоспоживання. При впровадженні безконтактних технологій, гості можуть здійснювати реєстрацію та виїзд через мобільні додатки або самостійно за допомогою терміналів, що забезпечує більшу безпеку і зручність.

4. Створення нових продуктів і послуг. Гостинні підприємства повинні подумати про додаткові сервіси, які можуть задовольнити нові потреби клієнтів, наприклад, безпечні тури в країни, які не знаходяться в зоні конфлікту, або

послуги, що орієнтуються на віддалену роботу (робочі простори, конференц-зали).

5. Гнучкість і можливість швидкої адаптації. У умовах непередбачуваних змін важливо мати гнучку стратегію, що дозволяє швидко реагувати на нові виклики, включаючи зміну попиту, політичні ризики або обмеження, пов'язані з пандемією [1].

6. Укладання нових договорів про співпрацю. Для забезпечення стабільності та зменшення ризиків важливо шукати нові партнерства – з іншими підприємствами, урядовими організаціями, міжнародними фондами. Це дозволить зменшити залежність від конкретних ринків або джерел доходу.

7. Фокус на сталий розвиток. Впровадження принципів сталого розвитку дозволяє готелям, ресторанам та іншим гостинним підприємствам не лише зменшити негативний вплив на навколишнє середовище, але й створити довгострокові конкурентні переваги. Серед основних напрямків сталого розвитку в індустрії гостинності: *екологічна ефективність та енергоефективність* – підприємства індустрії гостинності активно впроваджують технології для зниження енергоспоживання. Це може включати використання енергоефективного освітлення, системи теплообміну, сонячні батареї, зниження споживання води та використання природних матеріалів у будівництві та обробці інтер'єрів; *використання відновлюваних джерел енергії* – зелені технології, такі як сонячні панелі, вітрові турбіни та геотермальні системи опалення, стають популярними серед готелів і туристичних комплексів. Перехід на відновлювані джерела енергії дозволяє зменшити залежність від традиційних енергоресурсів та знизити викиди парникових газів; *управління відходами та переробка* – індустрія гостинності зосереджується на зменшенні кількості відходів, впроваджуючи програми переробки, компостування та утилізації відходів. Відповідальні готелі та ресторани активно працюють над зменшенням пластикових відходів, використовуючи біорозкладні матеріали та запроваджуючи політику «нульових відходів»; *підтримка локальних виробників та сталого споживання* – індустрія гостинності все більше орієнтується на використання місцевих продуктів, що не тільки підтримує місцеву економіку, але й зменшує викиди, пов'язані з транспортуванням товарів. Наприклад, готелі можуть співпрацювати з фермерськими господарствами для постачання свіжих продуктів, а ресторани – використовувати органічні та сезонні інгредієнти.

Запропоновані заходи допоможуть індустрії гостинності не лише зберегти стабільність, але й знайти нові можливості для зростання в умовах змінюваного економічного середовища [2, с. 60].

Розвиток індустрії гостинності в Україні є важливим фактором економічного зростання та підвищення міжнародного іміджу країни. Реалізація

запропонованих стратегічних напрямків дозволить забезпечити сталий розвиток галузі, підвищити якість послуг та залучити більше туристів.

Список використаних джерел

1. Босовська М., Полтавська О., Домище-Медяник А. Трансформація форматів стратегічного партнерства суб'єктів туристичного сектору в контексті глобальних викликів. Стратегії глобальної 11 конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, Черкаси, 23 березня 2023. С. 3-5.

2. Мізюк Б. М. Миронов, Ю. Б. Методологічні основи системного управління в індустрії гостинності. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі. 2022. № 5. С. 59-67.

3. Романова А. А. Управління розвитком тури-стичної сфери в умовах збройних конфліктів. Mod-ern Economics. 2018. 9. С. 93-104. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2018_9_14 (дата звернення: 12. 03. 2025).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ, М. ВАРШАВА, ПОЛЬЩА
ГДАНСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ГДАНСЬК, ПОЛЬЩА
АЙОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, США
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕХІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЛУЛЕО, ШВЕЦІЯ
ШКОЛА ГУМАНІТАРНИХ НАУК ЛОНДОНСЬКОГО СТОЛИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ
АКАДЕМІЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ “МЕРКУР”, СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ГОСТИННІСТЬ І ТУРИЗМ МАЙБУТНЬОГО: НАУКОВІ ТА ПРАКТИЧНІ ГОРИЗОНТИ»

30 квітня - 01 травня 2025 року, м. Київ

КИЇВ – 2025

УДК 338.48 “40”

Гостинність і туризм майбутнього: наукові та практичні горизонти: збірник тез доповідей IV-ої міжнародної науково-практичної конференції (30 квітня - 1 травня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 243 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С.В. – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Бандура В.М. – доктор технічних наук, професорка кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Мосіюк С.І. – кандидат економічних наук, доцентка кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції висвітлюються результати наукових досліджень з питань глобального, національного та регіонального розвитку туризму і сфери гостинності, соціокультурного виміру туризму та реалізації концепції сталого розвитку, маркетингу туристичних дестинацій та діджиталізації бізнес-процесів суб’єктів туристичної діяльності, інноваційних технологій та еко-трендів в туристичному і готельно-ресторанному бізнесі.

Видання розраховане для студентів бакалаврату та магістратури, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, суб’єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст і достовірність тез доповідей несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

© Колектив авторів, 2025
© НУБіП України, 2025